

Vláda energetické agonie

EMISNÍ POVOLENKY ZDRAŽUJÍ, A ANI TEĎ NIKOHO NENAPADNE JE ZRUŠIT

Minulý týden se cena za jednu tunu emisí v systému evropských povolenek (ETS) vyšplhala k rekordním sto eurům. (Před deseti lety v létě stála eur sedm.) Z velkoobchodní ceny elektřiny dnes povolenka dělá něco mezi pětinou a čtvrtinou. Tuto cenu určuje tzv. závěrná, v danou chvíli nejdražší elektrárna, což poslední dobou bývají drahé elektrárny plynové. Megawatthodina získaná ze zemního plynu se v pondělí 22. srpna na burze Power Exchange Central Europe prodávala za 238 eur. A pokud povolenka nutná pro výrobu této jedné megawatthodiny z plynu stojí plus minus 36 eur, mohl by po zrušení, nebo aspoň zmrazení ETS plyn na stejné burze ve stejný den stát 200 eur. Což sice není spása a ani zdaleka by to nevrátilo ceny k úrovni ještě z loňského jara, ale byl by to smysluplný čin.

Na smysluplné činy tu máme národní vlády. Ta česká je ale asi tak zavalena organizačními povinnostmi předsednictví, že téma povolenek na žádném summitu, žádné radě dosud nenastolila. Podle zákulisních zpráv je rozhodnuta se ETS neunavovat, předpokládajíc, že pro reformu by stejně nešla spojení. Ale do dogmatu, jakým klimatická a energetická politika EU jsou, se musí šít, veřejně ho zpochybňovat, samo od sebe se žádné dogma nevzdá.

První vlašťovku vyslalo Španělsko. Žádá alespoň zastropovat cenu povolenek. Ale jediná hospodářsky, sociálně a koneckonců i geopoliticky správná úvaha je ETS bez náhrady zrušit. Zvlášť průmyslové Česko by to mělo zajímat, vláda by měla využít energetické krize a obav elit z lidových bouří a kačířskou myšlenku Pryč s ETS zformulovat.

Energetickou agonii se vláda vyznačuje i na domácím hřišti. Elektrický proud je komodita, jejíž cenu můžeme z Prahy ovlivnit nejsnáze. Ale česká vláda se o to nesnaží, chce částečně řešit až následky. Z ekonomiky mezitím chodí zneklidňující zprávy. Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR vládu doslova prosí, ať alespoň tu elektřinu zajistí za přijatelné ceny, i kdyby to mělo znamenat odchod ČEZ z lipské burzy nebo

DANIEL KAISER

**ASOCIACE MALÝCH
A STŘEDNÍCH
PODNIKATELŮ
A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR
VLÁDU DOSLOVA
PROSÍ, AĚ ALESPŮN TU
ELEKTŘINU ZAJISTÍ
ZA PŘIJATELNÉ CENY,
I KDYBY TO MĚLO
ZNAMENAT ODCHOD
ČEZ Z LIPSKÉ BURZY
NEBO CENOVOU
REGULACI.**

cenovou regulaci. Pro případ, že by vládě nedocházela vážnost situace, Asociace svůj otevřený dopis zakončuje: „Žádáme proto vládu ČR o neprodlené veřejné prohlášení firmám, jaká opatření budou přijata ke stabilizaci podnikatelského sektoru, případně o jasnou informaci, že na podnikatele, zejména malé a střední, kašle (...)“

Jen pár dní předtím oznámil generální ředitel Tykačovy Sev.en Energy Luboš Pavlas, že česká vláda neprojevila zájem o nabídku prodat státu tři terawatthodiny elektřiny za sice burzovní, ale předválečnou cenu. K této nabídce výhodné pro české domácnosti a firmy nevedla Pavla Tykače nějaká lidumilnost, ale fakt, že neměl peníze na skládání záloh, které dnes po prodejci elektřiny chtějí na burze. Naše vláda tuto jedinečnou příležitost využila tím způsobem, že na nabídku nereagovala a všem výrobcům energie půjčila na složení záloh. Podobně to udělaly i jiné vlády.

Třetí příklad energetické agonie: před měsícem podepsala ministryně životního prostředí Anna Hubáčková memorandum, které máme chápat jako souhlas vlády zavřít uhelné elektrárny ještě dřív, než se dosud myslelo – totiž nejpozději k roku 2030. Přitom ještě čerstvě programové prohlášení Fialova kabinetu operuje s rokem 2033 a za podmínky, že za energii z uhlí se najde náhrada. Plyn tou náhradou asi nebude, první nový jaderný blok v Dukovanech začne vyrábět v roce 2036, když všechno dobře půjde. Skutečně tu vláda rezignuje na svou uhelnou, dost rozumnou politiku, kterou přijala před pár měsíci?

Za tři týdny máme senátní a lokální volby. Volič, který se ještě pohybuje v základním schématu pětikoalice vs. ANO, má skutečně prvotřídní výběr: buď hlasovat pro jednoho z původců energetické krize (expremiér Babiš), případně nějaký satelit z babišovského světa. Nebo hlasovat pro strany pětikoalice a tím i premiéra, který sice neumí vládnout, ale který je připraven každý dílčí úspěch v každých volbách, primátorku v Brně, primátora v Praze, chápat jako potvrzení, že všechno jde správným směrem. ■